

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118370371
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6118370371.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletú C. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky C. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. I. XXX, právne zastúpenej Aequitas s. r. o., so sídlom Banská Bystrica, Dolná 19, IČO: 36 628 841 a otca M. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., C. XXX, právne zastúpeného Brázdil & Brázdilová advokátska kancelária s. r.o., so sídlom Zvolen, Trhová 1, IČO: 50 492 934, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/261/2018-279 zo dňa 28. júla 2020 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v prvom výroku o dobe styku otca s maloletou C. L., nar. XX.XX.XXXX a v druhom výroku o oprávnení otca maloletú v stanovený deň a hodinu prevziať pred vchodom do obytného domu matky a jeho povinnosti v stanovený deň a hodinu maloletú odovzdať pred vchodom do bytového domu matky potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením súd prvej inštancie na návrh otca maloletého dieťaťa nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletou C. L., nar. XX.XX.XXXX tak, že je oprávnený stretávať sa s maloletou v roku 2020 v dňoch 13.08., 14.08., 03.09., 04.09., 24.09., 25.09., 15.10., 16.10., 05.11., 26.11., 27.11., 17.12. a 18.12. vždy v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. (prvý výrok); s tým, že otec je oprávnený maloletú v stanovený deň a hodinu prevziať pred vchodom do obytného domu matky a povinný v stanovený deň a hodinu maloletú odovzdať pred vchodom do bytového domu matky (druhý výrok); uložil matke maloletej povinnosť v stanovený deň a hodinu maloletú na styk s otcom pripraviť a otcovi styk s maloletou umožniť (tretí výrok); vo zvyšku návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (štvrtý výrok) a určil, že neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia tejto veci samej vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/261/2018 (piaty výrok).

2. Z obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že v konaní vo veci samej začatom na návrh matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej sa otec návrhom doručeným súdu dňa 30.06.2020 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne upravil jeho styk s maloletou, a to z dôvodu, že aj keď na základe odročenia pojednávania vo veci samej súdom za účelom podrobenia sa poradensko-psychologickému procesu tento naďalej prebieha, v komunikácii s matkou nedošlo k posunu, matka maloletej nekomunikuje, na stretnutia chodí sporadicky, prípadne mešká aj pol hodinu a vymýšľa si rôzne výhovorky, prečo nepríde načas. Podľa otca matka maloletej vyvíja všetky kroky k tomu, aby k jeho stretávaniu s maloletou bez jej prítomnosti nedošlo. Ak si aj maloletá postupne zvyká na stretávania, matka ich sabotuje. Dokonca sa stáva, že niekoľko minút pred príchodom mu oznámi, že nepríde alebo bude meškať. V snahe zabrániť mu v

stretávaní taktiež podáva bezdôvodne na jeho osobu trestné oznámenia. Uviedol, že pracuje ako vodič na kamióne a v dni, ktoré navrhuje dočasnú úpravu styku bude na území Slovenskej republiky. Matka mu bráni v stretávaní, nedostatočne mu poskytuje informácie o maloletej. Uviedol, že má rozhodne záujem na tom, aby sa ich vzťah s maloletou rozvíjal a upevňovali sa citové väzby medzi ním a maloletou. Nechce sa dostať do pozície odvrhnutého rodiča.

3. Zo správy z poradensko-psychologického procesu zo dňa 06.04.2020 vyplýva, že rodičia boli usmernení, aby stretnutia otca s maloletou boli realizované častejšie bez prítomnosti matky, aby samotní rodičia získali istotu v sebe, ako aj v dieťati, že ono to zvládne a že aj oni to zvládnu. S matkou sa analyzovali rôzne možnosti kontaktu maloletej s otcom aj možnosť, že ak by súd určil kontakt bez prítomnosti matky, ako by potom reagovala. Matka sa vyjadrila, že ak súd určí kontakt bez jej prítomnosti, bude dieťa pripravovať na styk bez jej prítomnosti, poradenský proces bol ukončený. V doplnení zisťovania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 10.07.2020 kolízny opatrovník konštatoval, že otec má vytvorené vhodné bytové podmienky pre pobyt maloletej v jeho domácnosti.

4. Vzhľadom na uvedené s poukazom na § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „C. m. p.“), § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) a § 360 ods. 1 C. m. p. mal súd prvej inštancie za to, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia je čiastočne dôvodný. Dočasná úprava styku neodkladným opatrením podľa súdu prvej inštancie slúži na zabezpečenie, prípadne na nadviazanie kontaktu oprávneného rodiča s maloletým dieťaťom a vytvára tak podklad pre rozhodnutie súdu vo veci samej v otázke výchovy, ako aj rozsahu styku. Konštatoval, že neodkladným opatrením nie je možné vytvoriť úpravou styku taký stav, ktorý by bez náležite vykonaného dokazovania nahrádzal rozhodnutie vo veci samej. Poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 2298/15 zo dňa 15.03.2016, podľa ktorého je pri rozhodovaní o úprave styku potrebné vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je sa v zásade rovnakou mierou starať o dieťa a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje aj právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Preto, ak je dieťa vo (faktickej) starostlivosti jedného z rodičov, potom by tomuto dieťaťu malo byť umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený. Takéto usporiadanie je spravidla vždy „v najlepšom záujme dieťaťa“, pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané. Súd prvej inštancie konštatoval, že obsahom rodičovskej starostlivosti nie je len povinnosť rodiča poskytovať maloletemu dieťaťu opateru, výživu, potrebnú pozornosť a vzdelanie, ale aj možnosť tráviť s maloletým dieťaťom voľný čas, získavať spoločné zážitky, vplývať osobne na maloleté dieťa, rozvíjať jeho schopnosti a v neposlednom rade upevňovať vzťah medzi rodičom a dieťaťom. Zdôraznil, že rodičia majú v zásade rovnaké postavenie pri výchove maloletych detí. Súd vyhodnotil poradensko-psychologický proces, ktorého sa rodičia počas konania zúčastnili ako čiastočne úspešný, keďže styk otca s maloletou sa čiastočne uskutočňoval, avšak za prítomnosti matky. Matka nie je naklonená tomu, aby otec vykonával styk s maloletou bez jej prítomnosti, s čím otec nesúhlasí. V rámci hľadania riešení bola matka zo strany zamestnancov participujúcich na poradenskom procese nabádaná k tomu, aby umožnila styk otca s maloletou bez jej prítomnosti. V súčasnosti styk otca s maloletou neprebíha pravidelne, resp. vôbec. Tento stav je však podľa súdu prvej inštancie vo vzťahu k rodičovským právam a právam maloleteho dieťaťa neprijateľný. Matka bez preukázania vážnych dôvodov bráni samostatnému styku otca s maloletou. Uviedol, že je pochopiteľné, že maloleté dieťa je v citlivom veku, kedy je potrebné uskutočňovať kroky k nadviazaniu kontaktu s druhým rodičom postupne, aby maloleté dieťa nebolo vystavené stresovým situáciám a neistote. Súd prvej inštancie však zároveň konštatoval, že na druhej strane nie je možné bez patričných dôvodov tolerovať stav, kedy matka bez preukázateľnej snahy nerobí kroky k postupnému samostatnému styku otca s maloletou. Matka bola v rámci poradenského procesu nabádaná na privolenie styku otca s maloletou bez jej prítomnosti, čo odmietla. Zo strany matky súd prvej inštancie nebadal záujem na tom, aby ako preferenčný rodič pozitívne vplývala na maloleté dieťa k samostatnému styku, čím podľa súdu prvej inštancie poprela právo druhého rodiča podieľať sa na výchove maloletej. Podľa súdu prvej inštancie o tom svedčí aj fakt, že maloletú pripraví na samostatný styk s otcom, len ak jej to súd nariadi. Keďže styk otca s maloletou sa neuskutočňuje, súd prvej inštancie videl naliehavú a nevyhnutnú potrebu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa zabezpečí kontakt otca s maloletou a ten môže slúžiť ako podklad pre rozhodnutie súdu vo veci samej. Styk bez prítomnosti matky súd prvej inštancie dočasne upravil po dobu troch hodín počas dňa, ako to navrhoval otec. Mal za to, že otec počas tejto doby môže zlepšiť svoje rodičovské zručnosti a môže tiež dôjsť k

prehĺbeniu vzťahu medzi ním a maloletým dieťaťom. Súd akceptoval navrhovanú úpravu styku počas dní, v ktorých sa otec bude nachádzať na území Slovenskej republiky. Rozsah styku vzhľadom na zistený skutkový stav považoval za zodpovedajúci veku maloletej a zabezpečujúci primeraný kontakt otca s ňou. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol pokiaľ ide o dni do vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, nakoľko dátumy styku navrhované otcom už uplynuli. Taktiež súd prvej inštancie nevyhovel návrhu otca, aby maloletá u neho prespala od 18.12. do 19.12.2020, pretože to podľa súdu prvej inštancie presahuje súčasné potreby maloletej. Podľa súdu je naisto potrebné v konaní zistiť, akým spôsobom bude vplývať styk otca na maloletú a či otec nadobudol rodičovské zručnosti potrebné pre širší rozsah styku. Miesto prebratia a odovzdania maloletej určil súd pred domom matky, nakoľko otec neodôvodnil, z akého dôvodu by matka mala prevziať maloletú pred jeho bytovým domom. Poznamenal, že ide o dočasné rozhodnutie a vo veci rozhodne po náležite zistenom skutkovom stave.

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že keďže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný po začatí konania vo veci samej, o nároku a výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí v zmysle § 58 C. m. p. Neodkladné opatrenie totiž nariadil po začatí konania a nie je možné ním dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania.

6. Proti prvému a druhému výroku uznesenia súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považovala podľa obsahu odvolania za nesprávne z dôvodov uvedených v § 62 ods. 1 C. m. p. a v § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku, t. j. z dôvodov, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Matka maloletej v odvolaní uviedla, že doposiaľ nebol vypracovaný psychologický súdnoznalecký posudok, na ktorého vypracovaní sa zhodli obaja rodičia. Poprela tvrdenia otca o tom, že by na stretávania chodila sporadicky alebo na ne meškala v rámci poradenského procesu. Uviedla, že meškala len na jediné stretnutie, pričom doba meškania nepresiahla 15 minút. Bol to podľa nej práve otec, ktorý uvedené stretnutie skrátil o 45 minút, keď odišiel bez vysvetlenia zo stretnutia skôr. Inokedy meškal aj hodinu, pričom nikdy vopred nezavolať, že bude meškať. Uviedla, že stretnutia otca s maloletou boli po určitú dobu prerušené počas pandémie koronavírusu COVID-19, čo bolo vyvolané objektívnymi okolnosťami, keďže otec pracuje v zahraničí a na Slovensko sa buď nevrátil alebo bol povinný tráviť čas v karanténe. Uviedla, že počas tohto obdobia mala záujem nahradiť spoločne strávený čas maloletej s otcom aspoň videohovormi, otec však o túto formu kontaktu s maloletou neprejavil záujem a aj v prípade, že sa dohodli na presnom čase videohovoru, napokon vôbec nezavolať, pričom nereagoval ani na opakované volania a výzvy. Nereagoval ani na výzvy k predloženiu potvrdenia zamestnávateľa pre účely vyplácania detských prídavkov. Matka označila aj tvrdenie otca o tom, že na neho opakovane podala trestné oznámenia za nepravdivé. Uviedla, že podala na otca trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu nebezpečného vyhrážania potom, ako podľa vyjadrenia matky od nej požadoval, aby mu vracala časť peňazí poskytovaných na výživu maloletej s tým, že ak nevyhoví tejto požiadavke, ublíži maloletej. Taktiež nesúhlasila s tvrdením otca, že maloletá si na stretnutia s otcom zvyká. Uviedla, že podľa odporúčania kurátorky sa pokúšala ponechať priestor pre vzájomný kontakt medzi maloletou a otcom a len z diaľky pozorovať ich vzájomnú interakciu. Otec sa však počas času stráveného s dcérou na ihrisku podľa tvrdenia matky viac venoval vlastnému telesnému cvičeniu a mobilnému telefónu. Dokonca ani potom, ako maloletá počas času stráveného s otcom utrpela úraz, tento o ňu neprejavil záujem a neprišiel jej na pomoc napriek tomu, že úraz vyžadoval lekárske ošetrenie, o čom predložila lekársku správu. Z lekárskej správy urgentného príjmu na detskej chirurgii V. Y. G. s O. K. K. vyplýva, že maloletá spadla na tvár na schode, udrela si dolnú peru vľavo, pri vyšetrení pera nekrvácala. Jednalo sa povrchové poranenie pery a ústnej dutiny, odreninu.

7. Ďalej matka uviedla, že otec pri stretnutiach s maloletou viackrát reagoval agresívne, vulgárne matke nadával tak pred maloletou ako aj pred kurátorkou a psychologičkou počas ich vzájomných sedení. Po návšteve u neho, keď viezol maloletú spoločne s ňou naspäť do miesta ich trvalého bydliska, začala maloletá plakať, na čo otec reagoval agresívne. Nadával a vyhrážal sa, že ich obe vysadí pri ceste a pôjdu domov z V. na A. I. pešo. Po stretnutiach s otcom sa maloletá začala v noci podľa vyjadrenia matky budiť zo sna a pomočovať, pričom ju nevedela utíšiť ani niekoľko hodín. Podľa matky maloletá sama nateraz odmieta ostávať s otcom, nechce nastúpiť k nemu do auta, nechce ho objasť, hrať sa s ním ani zotrvať v jeho prítomnosti bez toho, aby bola matka na blízku. Matka uviedla, že nemá námietky voči tomu, aby sa otec s maloletou stretával, stretnutia otca s maloletou doposiaľ prebiehali aj bez nariadeného neodkladného opatrenia. Nesúhlasí s tým, aby prebiehali bez prítomnosti matky

alebo tretej osoby, ktorá by mohla vplývať na otca, kým neovládne svoje agresívne nekontrolovateľné správanie. Dodala, že otec maloletej bol v minulosti odsúdený za trestný čin ublíženia na zdraví, ktorého sa dopustil na vlastnej matke, pričom v rámci uvedeného trestného konania vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 3T/52/2018 bol vypracovaný aj znalecký posudok, predmetom ktorého bolo posúdenie duševného stavu otca. Návrh na pripojenie súdneho spisu bol podaný dňa 14.02.2020. Matka s poukazom na článok 4 základných princípov C. m. p. mala za to, že vzhľadom na uvedené nie je v najlepšom záujme dieťaťa, aby sa stretávalo s otcom bez jej prítomnosti alebo bez prítomnosti tretej osoby.

8. Matka maloletej preto navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že síce ponechá úpravu styku otca s maloletou v dňoch, ktoré určil súd prvej inštancie v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., avšak určí, že styk sa bude realizovať za prítomnosti matky maloletej.

9. Krajský súd ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní matky podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, nakoľko sa jedná o vec nariadenia neodkladného opatrenia, o ktorej ani súd prvej inštancie nemusí rozhodovať na pojednávaní (§ 378 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 329 ods. 1 C. s. p.), nielen z dôvodov vymedzených v odvolaní v zmysle § 66 C. m. p. a dospel k názoru, že prvý a druhý výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie sú vecne správne a je potrebné ich podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdiť. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, na tieto v celom rozsahu poukazuje a na zdôraznenie vecnej správnosti prvého a druhého výroku rozhodnutia reagujúc na odvolacie dôvody matky maloletej udáva, že súd prvej inštancie dostatočne a úplne zistil skutočný stav veci v rozsahu potrebnom pre účely nariadenia neodkladného opatrenia ohľadne dočasnej úpravy styku otca s maloletou a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci.

10. Svoje tvrdenia o vyhrážaní sa otca matke maloletej tým, že ak mu nebude vracat' časť poukazovaného výživného, tak ublíži maloletej, o nevhodnom agresívnom správaní sa otca v prítomnosti maloletej, o negatívnom vplyve styku na maloletú (problémy so spánkom, pomočovanie sa) a o nezáujme otca o maloletú matka maloletej žiadnym spôsobom neosvedčila, nepreukázala.

11. Pokiaľ ide o trestný čin, ktorého sa otec v minulosti dopustil, zo spisu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/52/2018, konkrétne z právoplatného rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 3T/52/2018-218 zo dňa 12.11.2018 vyplýva, že otec maloletej bol skutočne uznaný za vinného z trestného činu, nie však z trestného činu ublíženia na zdraví (ako to tvrdí v odvolaní matka), ale zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 písm. c), e) Trestného zákona teda, že násilím, hrozbou násillia iného nútil, aby niečo konal a taký čin spáchal na chránenej osobe, blízkej osobe a zároveň osobe vyššieho veku. V rozsudku je skutok špecifikovaný tak, že otec maloletej sa vyhrážal svojej matke, aby mu vydala finančnú hotovosť pre jeho syna. Otec maloletej bol za spáchanie tohto trestného činu odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní troch rokov s podmieneným odkladom, bola mu určená skúšobná doba s probačným dohľadom v trvaní štyroch rokov a uložený príkaz podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Uvedený rozsudok síce svedčí o agresívnom správaní sa otca maloletej k svojej matke, nesvedčí však o tom, že by sa bol agresívne správal voči maloletému dieťaťu, či matke maloletej v prítomnosti maloletej.

12. Z lekárskej správy priloženej matkou maloletej k odvolaniu nevyplýva, že by k poraneniu dolnej pery maloletej došlo počas realizácie styku otca s maloletou. Aj v prípade, že by tomu tak bolo, jednalo sa povrchové poranenie, odreninu, pričom aj pri vynaložení všetkého úsillia a ostražitosti zo strany rodiča, ktoré od neho možno požadovať, k drobným poraneniam na tele dieťaťa občas dochádza.

13. Pokiaľ ide o „trestné oznámenie“ matky na otca maloletej, z č. I. 202 súdneho spisu vyplýva, že dňa 25.09.2019 oznámila skutok kvalifikovaný ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, kde uviedla, že ju otec vydieral, aby mu časť poukazovaného výživného vracala s tým, že inak ublíži maloletej. Odvolací súd však nezistil, že by uvedené konanie bolo skončené s tým, že sa otec priestupku skutočne dopustil. Odvolací súd okrem priestupkov na úseku cestnej premávky nezistil u otca iné priestupky, správne delikty, ani spáchanie iného než vyššie uvedeného trestného činu.

14. Odvolací súd sa preto stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie vychádzajúcim z vyššie uvedeného nálezu Ústavného súdu Českej republiky, že neboli ani len osvedčené také závažné okolnosti, pre

ktoré by nebola v najlepšom záujme dieťaťa starostlivosť zo strany oboch rodičov realizovaná v tomto prípade zo strany otca počas styku s maloletou v neprítomnosti jej matky, či tretej osoby. Vzhľadom na rozsah úpravy styku len počas troch hodín v určené dni aj odvolací súd považuje danú úpravu styku za primeranú veku a potrebe maloletého dieťaťa zachovať kontakt s otcom formou stretávania sa v neprítomnosti matky. Práve prítomnosť matky vzhľadom na napätú a útočnú komunikáciu medzi rodičmi (čo vyplýva napr. zo správy z poradensko-psychologického procesu zo dňa 06. 04. 2020 na č. I. 261 spisu) môže spôsobovať prípadné konflikty medzi rodičmi maloletého dieťaťa v jeho prítomnosti vyplývajúce napr. z rozdielných názorov na starostlivosť o maloleté dieťa v konkrétnej situácii, ktorá sa v priebehu styku vyskytne.

15. Nakoľko napadnutým uznesením súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia bolo rozhodnuté v rámci prebiehajúceho konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, nejedná sa o rozhodnutie vo veci samej, ani rozhodnutie, ktorým sa konanie končí a takýmto rozhodnutím nie je ani rozhodnutie odvolacieho súdu o odvolaní proti predmetnému uzneseniu, preto ani odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodol. Aj o týchto trovách rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie pred ním skončí v zmysle § 58 C. m. p.

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- dovolaťom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolaťom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).